Archivní fondy

Česká republika

Archiv bezpečnostních složek (ABS)

- f. Hlavní správa Vojenské kontrarozvědky (302)
- f. Velitelství státní bezpečnosti (310)
- f. Správa vyšetřování StB (A3) – Vyšetřovací spisy

Archiv Českého rozhlasu

- rozhlasové projevy

Archiv Ministerstva zahraničních věcí (AMZV)

- f. II. sekce politická MZV 1918–1939

Archiv Univerzity Karlovy Praha (AUK)

- f. Právnická fakulta Univerzity Karlovy
- f. Matriky Univerzity Karlovy

Národní archiv (NA)

- f. NS
- f. Policejní ředitelství II. – všeobecná spisovna 1921–1930
- f. Policejní ředitelství II. – všeobecná spisovna 1931–1940
- f. Policejní ředitelství II. – všeobecná spisovna 1941–1950
- f. Presidium Ministerstva vnitra (225)
- f. Presidium Zemského úřadu (207)
- f. Úřad říšského protektora (114)

Správní archiv Armády České republiky (AČR) Olomouc

- f. Vojenský osobní spis (VOS)

Vojenský ústřední archiv – Vojenský historický archiv (VÚA-VHA)

- f. Osobní spisy 255 (Osvědčení podle zákona č. 255/1946 Sb.)
- f. Československá vojenská mise v SSSR 1939–1948 (ČsVM v SSSR)
- f. Polský legion 1939–1941
- f. Kmenové listy (sbírka)
- f. Letecké karty RAF (sbírka)
- f. Českoslovenští interbrigadisté
- sb. „22" (militaria předaná z fondu Studijního ústavu Ministerstva vnitra do VHA)

VÚA-VHA – Správní archiv AČR Olomouc

- f. Vojenské osobní spisy (VOS)

Slovensko

Vojenský historický archiv Bratislava (VHA Bratislava)

- f. Kmenové listy (sbírka)

Vojenský archiv – Centrální registratura Trnava (VHA Trnava)

- f. Kmenové listy (sbírka)

Izrael

Yad Vashem Archives Jerusalem (Archiv Jad Vašem)

- record group (r. g.) O.59 – Collection of Testimonies and Documents on the Participation of Czechoslovak Jews in the War againts the Nazi-German
- record group (r. g.) M.52 – Documentation from Regional Archives in Ukraine, 1934–1966
- record group (r. g.) O.7cz – Protectorate of Bohemia and Moravia Collection

Ruská federace

Centralnyj archiv Ministerstva oborony Rossijskoj federacii
(Ústřední archiv Ministerstva obrany Ruské federace, CAMO RF)

- f. 485

Gosudarstvennyj archiv Rossijskoj federacii

(Státní archiv Ruské federace, GARF)

- f. R-8131 – Prokuratura SSSR 1924–1931
- f. R-9401 – Lidový komisariát vnitra (NKVD SSSR) – Ministerstvo vnitra SSSR (MVD SSSR) 1934–1960
- f. R-10035 – Správa Výboru státní bezpečnosti SSSR (USSR) Moskvy a Moskevské oblasti

Rossijskij gosudarstvennyj archiv socialno-političeskoj istorii, Moskva

(Ruský státní archiv sociálně-politických dějin, RGASPI)

- f. 495 – Kominterna (1919-1943), opis 272 (československá sekce)
- f. 17 – Ústřední výbor KSSS (1898, 1903–1991)

Objediněnnyj gosudarstvennyj archiv Čeljabinskoj oblasti

(Sjednocený státní archiv Čeljabinské oblasti)

- f. R-467 – Správa Výboru státní bezpečnosti SSSR (UKGB) při Radě ministrů SSSR v Čeljabinské oblasti

Ukrajina

Centralnyj deržavnyj archiv hromadskych objednaň ta ukrajiniky

(Ústřední státní archiv občanských sdružení a ukrajinistiky, CDAHOU)

- f. 263 – Sbírka mimosoudních spisů rehabilitovaných osob (1918–1950)

Deržavnyj archiv Lvivskoji oblasti

(Státní archiv Lvovské oblasti, DALO)

- f. R-3258 – vyšetřovací spisy rehabilitovaných osob
- f. P-24 – žádosti osob židovského původu o návrat do míst trvalého pobytu na území Říše

Deržavnyj archiv Rivnenskoji oblasti

(Státní archiv Rivenské oblasti, DARO)

- f. R-2771 – vyšetřovací spisy rehabilitovaných osob

Deržavnyj archiv Volynskoji oblasti (Státní archiv Volyňské oblasti, DAVO)

- f. R-1 – vyšetřovací spisy rehabilitovaných osob

Haluzevyj deržavnyj archiv Služby bezpeky Ukrajiny
(Resortní státní archiv Bezpečnostní služby Ukrajiny, HDA SBU)

- f. 6 – vyšetřovací spisy rehabilitovaných osob

HDA SBU Dnipro

- f. 6 (R) – vyšetřovací spisy rehabilitovaných osob

HDA SBU Chmelnyckij

- f. 5 (R) – vyšetřovací spisy rehabilitovaných osob

HDA SBU Charkov

- f. 5 (R) – vyšetřovací spisy rehabilitovaných osob

HDA SBU Lvov

- f. 5 (R) – vyšetřovací spisy rehabilitovaných osob

HDA SBU Oděsa

- f. 4 (R) – vyšetřovací spisy rehabilitovaných osob

HDA SBU Žitomír

- f. 6 (R) – vyšetřovací spisy rehabilitovaných osob

Soukromé archivy

Archiv Jiřího Klůce

Nepublikované vzpomínky, rozhovory

Yad Vashem Archives Jerusalem (Archiv Jad Vašem)

- r. g. O.59 – Collection of Testimonies and Documents on the Participation of Czechoslovak Jews in the War againts the Nazi-German

Archiv vizuální historie USC Shoah Foundation zpřístupněný v centru vizuální historie Malach při Univerzitě Karlově v Praze (USC Shoah Foundation)

- Sbírka vzpomínek pamětníků holocaustu

Ústav pro studium totalitních režimů

- Sbírka rozhovorů projektu *Čechoslováci v Gulagu* (ČVG)

Noviny

České slovo (1943)
Český deník (1941, 1943–1944)
Filmový kurýr (1942)
Lidové noviny (1941, 1943)
Mährisches Tagblatt (1941)
Moravská orlice (1941)
Moravský večerník (1942–1943)
Národní politika (1943)
Pojizerské listy (1943)
Polední list (1941, 1943–1944)
Pressa (1943)
Přítomnost (1943)
Svět (1943)
Venkov (1941, 1943)
Večer (1941, 1943)
Zlín (1941)

Dobové právní předpisy, nařízení, normy

Izvestija CIK Sojuza SSR i VCIK (1935)
Memorial-aspekt (1993)
Vedomosti Verchovnogo Soveta SSSR (1941)

Dobová literatura

Sobranije uzakoněnij, č. 61. Narodnyj komissariat justicii, Moskva 1927.

Sbornik zakonov SSSR i ukazov Prezidiuma Verchovnogo soveta SSSR 1938–1944 gg. Vedomosti Verchovnogo soveta SSSR, Moskva 1945.

ZAJCEV, E. A. (ed.): *Sbornik zakonodatělnych i normativnych aktov o repressijach i reabilitacii žertv političeskich repressij.* Respublika, Moskva 1993.

GAJDOŠ BREZA, Juraj: *Krvavá zem. Po stopách vojny na východe.* Čas, Bratislava 1941.

POLÁK, František: *Pravda o vězeních sovětského Ruska.* Ústředí Mezinárodní rudé pomoci, Praha 1927.

ROLAND, H. (pseudonym): *Váleční zajatci vypovídají.* Orbis, Praha 1943.

HÁJEK, František: *Důkazy Katynské.* Spolek českých lékařů v Praze, Praha 1946.

Rukopisy, strojopisy

BEDŘICH, Ladislav: *Vzpomínky Ladislava Bedřicha,* 1. díl. Strojopis, Vlastivědné muzeum Šumperk.

BLÁHA, Martin: *Vladimír Bláha – osud pradědy.* Sbírka ČVG.

ROGAČEV, Michail: *Seznam českých a československých obětí politických represí věz-něných v táborech Gulagu a věznicích NKVD na území Republiky Komi.* Sbírka ČVG.

Publikované memoáry, deníky

BELKO, Jozef: *Zápisník z Východného frontu.* Vydavateľstvo politickej literatúry, Bratislava 1965.

BUBER-NEUMANN, Margarete: *Als Gefangene bei Stalin und Hitler. Eine Welt im Dunkel.* Verlag der Zwölf, München 1949.

BUBER-NEUMANN, Margarete: *Fånge hos Stalin och Hitler.* Natur och kultur, Stockholm 1948.

BUBER-NEUMANN, Margarete: *Kriegsschauplätze der Weltrevolution.* Ein Bericht aus der Praxis der Komintern 1919–1943. Seewald Verlag, Stuttgart 1967.

BUBER-NEUMANNOVÁ, Margarete: *Zajatkyní Stalina i Hitlera. Svět v temnotě.* Barrister & Principal, Brno 2011.

CZAPSKI, Józef: *V nelidské zemi.* Academia, Praha 2020.

CZAPSKI, Józef: Wystrzał wśród nocy. *Kultura*, 1968, č. 253, s. 33–37.

FRISCHEROVÁ, Helena: *Dny mého života. Vzpomínky na gulag.* Academia, Praha 2017.

GOLIATH, Karel: *Zápisky ze stalinských koncentráků: výběr ze vzpomínek a studií.* Kartuziánské nakladatelství – Ergo Brauner, Brno 2018.

GOROVSKÝ (Goliath), Karel: *Zápisky ze stalinských koncentráků: výběr ze vzpomí-nek a studií.* Index, Köln 1986.

HERLING-GRUDZIŃSKI, Gustaw: *Jiný svět.* Institut pro středoevropskou kulturu a politiku, Praha 1994.

HERLING-GRUDZIŃSKI, Gustaw: Pół miliona żołnierzy przeciwko 2000 słów. *Kultura,* 1968, č. 253, s. 13–19.

LEVORA, Vladimír: *Ze stalinských gulagů do československého vojska* (ed. DVOŘÁ-KOVÁ, Zora). Josef Hříbal, Plzeň 1993.

LEVORA, Vladimír: *Ze stalinských gulagů do československého vojska.* Galerie Klatovy/Klenová – ÚSTR, Klatovy – Klenová – Praha 2020.

LUŤANSKÝ, Štěpán: *Pečorlag. Útěk do ráje (1939–1942).* Argo, Praha 1999.

POLÁK, František: *Cestou ze sovětského koncentráku.* Vl. n., New York 1959.

POLÁK, František: *Jak žili a umírali sovětští otroci.* Vl. n., New York 1960.

POLÁK, František: *Zrcadlo sovětského žaláře.* Zeidler Press, New York 1955.

POLÁK, František, HRADILEK, Adam – VALIŠ, Zdeněk (eds.): *Sedm let v gulagu: vzpomínky pražského advokáta na sovětské pracovní tábory.* Ústav pro studium totalitních režimů, Praha 2015.

SVOBODA, Ludvík: *Deník z doby válečné.* Mladá fronta, Praha 2008.

SVOBODA, Ludvík: *Z Buzuluku do Prahy.* Mladá fronta, Praha 1960.

Próza

MACHONINOVÁ, Alena: *Hella.* Maraton, Praha 2023.

ŠALAMOV, Varlam: *Kolymské povídky.* Mladá fronta, Praha 1995.

Absolventské práce

HOLUBIČKA, Jan: *Proces s novinářem Gustavem Dörflem před Národním soudem.* Diplomová práce. Masarykova univerzita, Brno 2010.

HRADILEK, Adam: *Perzekuce uprchlíků z Podkarpatské Rusi do SSSR v letech 1939–1945.* Diplomová práce. Technická univerzita v Liberci, Liberec 2017.

OFICYNSKYJ, Roman: *Nelehalnyj perechid uhorsko-raďanskoho kordonu v 1939–1941 rokach.* Užhorodskyj deržavnyj universitet, Naukovo-doslidnyj instytut karpatoznavstva, Užhorod 1993.

Edice dokumentů

DANYLENKO, Vasyl – KOKIN, Serhij (eds.): *Radjanski orhany deržavnoji bezpeky u 1939 – červni 1941 r.: dokumenty HDA SB Ukrajiny.* Kyjevo-Mohyljanska akademija, Kyjiv 2009.

KORSUN, Oleksij – PAHIRJA, Oleksander: *Zakarpatski vtikači v SRSR: čerez tabori HULAHu i BUZULUK do ridnich Karpat 1939–1949.* Karpaty, Užhorod 2011.

Istorija stalinskogo Gulaga. Konec 1920-ch – pervaja polovina 1950-ch godov. Sobranije dokumentov v 7 t. ROSSPEN, Moskva 2004–2005.

Odborná literatura

ADLER, Eliyana: Crossing over: Exploring the Borders of Holocaust Testimony. *Yad Vashem Studies*, 2015, roč. 43, č. 2, s. 83–108.

ANDREJS, Jaroslav – ŠIF, Julius: *Směr: Praha! Bojová cesta československé jednotky ze sovětského svazu do vlasti.* Naše vojsko, Praha 1946.

APPLEBAUM, Anne: *Gulag. Historie.* Beta-Dobrovský, Praha 2004.

BAKA, Igor: Slovenská armáda a protižidovské pogromy na okupovanom území ZSSR v lete 1941. *Historický časopis,* 2017, roč. 65, č. 4, s. 689–708.

BARNS, Stiven (BARNES, Steven): Prinuditělnyj trud v sovetskom tylu: GULAG vojennogo vremeni. In: FIESELER, Beate – MARKWICK, Roger (eds.): *Sovetskij tyl 1941–1945. Povsedněvnaja žizň v gody vojny.* Rosspen, Moskva 2004, s. 162 –194.

BELJAKOVA, Olga: Ugolovnaja otvetstvennost nesoveršennoletnich v sovetskij period. *Almanach sovremennoj nauki i obrazovanija,* 2011, roč. 5, č. 12, s. 9–11.

BIEBERLE, Josef: Karel Goliath-Gorovský (1901–1985). Zamyšlení nad životem a dílem. In: *Sborník prací moravských historiků.* Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, Praha 1996, s. 129–161.

BIEGAŃSKI, Witold: *Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie 1939–1945.* Krajowa Agencja Wydawnicza, Warszawa 1990.

BOLLINGER, Martin: *Stalin's Slave Ships: Kolyma, the Gulag Fleet, and the Role of the West.* Naval Institute Press, Annapolis 2008.

BORÁK, Mečislav: *České stopy v Gulagu. Z výzkumu perzekuce Čechů a občanů ČSR v Sovětském svazu.* Slezské zemské muzeum, Opava 2003.

BORÁK, Mečislav: Československí občané z území dnešní České republiky perzekvovaní v SSSR. In: BORÁK, Mečislav a kol.: *Perzekuce občanů z území dnešní České republiky v SSSR. Sborník příspěvků.* Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, Praha 2003, s. 7–205.

BORÁK, Mečislav: *Moskevská pohřebiště. Češi a českoslovenští občané popravení v Moskvě v letech 1922–1953.* Slezská univerzita v Opavě, Fakulta veřejných politik, Opava 2013.

BORÁK, Mečislav: *Ofiary Zbrodni Katyńskiej z obszaru byłej Czechosłowacji.* Slezské zemské muzeum, Opava 2011.

BORÁK, Mečislav (ed.): *Perzekuce československých občanů v Sovětském svazu (1918–1956). Sborník studií. Část 1, Vězni a popravení. Část 2, Váleční zajatci a internovaní.* Slezské zemské muzeum, Opava 2007.

BORÁK, Mečislav a kol.: *Perzekuce občanů z území dnešní České republiky v SSSR. Sborník příspěvků.* Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, Praha 2003.

BORÁK, Mečislav: *První deportace evropských Židů. Transporty do Niska nad Sanem (1939–1940).* Český svaz bojovníků za svobodu, Ostrava 2009.

BORÁK, Mečislav: Příprava a průběh niských transportů. In: NESLÁDKOVÁ, Ludmila (ed.): *Akce Nisko v historii „konečného řešení židovské otázky" – k 55. výročí první deportace evropských Židů. Mezinárodní vědecká konference. Sborník referátů.* Rondo, Ostrava 1995, s. 100–105.

BORÁK, Mečislav: Těšínské Slezsko v rámci okupovaného pohraničí v letech 1938–1945. In: RADVANOVSKÝ, Zdeněk (ed.): *Historie okupovaného pohraničí 11.* Univerzita Jana Evangelisty Purkyně Ústí nad Labem, Ústí nad Labem 2006, s. 83–135.

BORÁK, Mečislav: Z nacistického koncentračního tábora do sovětských gulagů. Osudy ostravských Židů z transportů do Niska nad Sanem. Ostrava. *Příspěvky k dějinám a současnosti Ostravy a Ostravska,* 2011, č. 25, s. 97–135.

BORÁK, Mečislav: *Zatajené popravy. Češi a českoslovenští občané popravení na sovětské Ukrajině: z historie Velkého teroru na Volyni a v Podolí.* Slezská univerzita v Opavě, Opava 2014.

BORÁK, Mečislav: Zločin v Katyni a jeho české a slovenské souvislosti. In: ŠESTÁK, Miroslav – VORÁČEK, Emil (eds.): *Evropa mezi Německem a Ruskem. Sborník prací k sedmdesátinám Jaroslava Valenty.* Historický ústav AV ČR, Praha 2000, s. 505–522.

BRECHELMACHER, Angelika – WONISCH, Regina: *Flucht und Deportation Wien–Prag–Lodz.* Universität Klagenfurt, Klagenfurt 2020.

BROŽ, Miroslav: *Hrdinové od Sokolova. 1. čs. samostatný polní prapor.* Ministerstvo obrany České republiky – Agentura vojenských informací a služeb, Praha 2006.

BROŽ, Miroslav – KOPECKÝ, Milan: *Československé vojenské jednotky na východě: svědectví dokumentů, fotografií a věcných exponátů o vzniku a bojové činnosti 1. čs. armádního sboru v SSSR.* Československá obec legionářská – Epocha, Praha 2019.

BROŽ, Miroslav – KOPECKÝ, Milan a kol.: *Sokolovo – nezapomenutí hrdinové. Příslušníci 1. čs. samostatného praporu v SSSR.* Epocha, Praha 2023.

BROŽ, Miroslav – KOPECKÝ, Milan – KACHEL, Filip a kol.: *Sokolovo – první boj. 1. čs. samostatný prapor v bitvě o Charkov.* Epocha, Praha 2023.

BURSÍK, Tomáš: Karel Goliath. In: BUDIL, Ivo T. – ZÍKOVÁ, Tereza (eds.): *Totalitarismus 2. Zkušenost Střední a Východní Evropy.* Západočeská univerzita, Plzeň 2006 s. 27–34.

BYSTROV, Vladimír: *Průvodce říší zla.* Academia, Praha 2006.

ČAPKOVÁ, Kateřina – FRANKL, Michal: *Nejisté útočiště. Československo a uprchlíci před nacismem 1933–1938.* Paseka, Praha – Litomyšl 2008.

ČVANČARA, Jaroslav: *Pravomil Raichl: život na hranici smrti.* Ústav pro studium totalitních režimů – Toužimský & Moravec, Praha 2017.

DOVGANIČ, Omeljan: Represii uhorskoho okupacijnoho režimu proti hromadjan kraju. In: DOVGANIČ, Omeljan (ed.): *Reabilitovanii storijeju. Zakarpatskaja oblasť I.* VAT Vidavnictvo Zakarpatija, Užhorod 2003, s. 21–38.

DOVGANIČ, Omeljan – RUBIŠ, Fedir: *Zakarpatci pid presom stalinskovo svavilja.* Karpatska veža, Mukačevo 2009.

DUFEK, Vladimír: Perzekuce Čechů na Západní Volyni. In: DUFEK, Vladimír (ed.): *Kapitoly z dějin volyňských Čechů. Sborník historických souborných, vědeckých a memoárových prací.* Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Praha 1997, s. 111–114.

DVOŘÁK, Jan: Antonín Vodseďálek a proces s českými učiteli na Ukrajině. *Paměť a dějiny,* 2013, roč. 7, č. 4, s. 97–108.

DVOŘÁK, Jan: Gulag na Volze. *Paměť a dějiny,* 2021, roč. 15, č. 3, s. 24–35.

DVOŘÁK, Jan: Osudy československých Židů deportovaných z území Těšínského Slezska do Niska nad Sanem v říjnu 1939 ve světle dokumentů NKVD. In: KRÁKORA, Tomáš (ed.): *Židé v Čechách 8: sborník příspěvků ze semináře konaného 12. a 13. října 2021 v Jindřichově Hradci.* Židovské muzeum v Praze, Praha 2022, s. 208–218.

DVOŘÁK, Jan: Příběh liknavého donašeče. Robert Sylten – spolupracovník StB v Izraeli. *Paměť a dějiny,* 2015, roč. 9, č. 4, s. 89–98.

DVOŘÁK, Jan: Směr Nisko nad Sanem. První organizované deportace Židů z Vídně. *Historica,* 2012, roč. 3, č. 1, s. 44–57.

DVOŘÁK, Jan: Zatčení a odsouzení Pravomila Raichla v SSSR. *Paměť a dějiny,* 2018, roč. 12, č. 3, s. 47–55.

DVOŘÁK, Jan: Žil jsem v SSSR. Příběh Josefa Kličky, vězně stalinského režimu ve službách nacistické propagandy. *Paměť a dějiny,* 2019, roč. 13, č. 1, s. 80–90.

DVOŘÁK, Jan – FORMÁNEK, Jaroslav – HRADILEK, Adam: *Čechoslováci v Gulagu. Životní osudy krajanů postižených politickými represemi v Sovětském svazu, sv. I.–III.* Česká televize – Ústav pro studium totalitních režimů, Praha 2017–2019.

DVOŘÁK, Jan – HRADILEK, Adam: Dneska už určitě bude doma. Rozhovor se Zinou Žantovou. *Paměť a dějiny,* 2013, roč. 7, č. 4, s. 109–114.

DVOŘÁK, Jan – HRADILEK, Adam: Perzekuce československých Židů v Sovětském svazu za druhé světové války. *Historie – Otázky – Problémy,* 2013, roč. 5, č. 1, s. 105–120.

DVOŘÁK, Jan – HRADILEK, Adam: Přežili Gulag, padli ve válce. Připomínka československých vojáků, kteří zemřeli v roce 1943 během bojů na Ukrajině. *Paměť a dějiny,* 2023, roč. 17, č. 3, s. 80–86.

DVOŘÁK, Jan – HRADILEK, Adam: *Židé v Gulagu: sovětské pracovní a zajatecké tábory za druhé světové války ve vzpomínkách židovských uprchlíků z Československa.* Ústav pro studium totalitních režimů, Praha 2017.

DVOŘÁK, Jan – HRADILEK, Adam – VALIŠ, Zdeněk: Z táborů Gulagu do Československé vojenské jednotky v SSSR. *Historie a vojenství,* 2014, roč. 63, č. 1, s. 49–62.

DVOŘÁK, Jan – CHLEBINA, Anna – KOHUT, Andryi – MORHUN, Anna: *Velký teror na Ukrajině: perzekuce české menšiny 1937–1938.* Ústav pro studium totalitních režimů – Academia, Praha 2023.

FORMÁNEK, Jaroslav: Sovětský svaz před soudem ve Francii a české souvislosti. *Paměť a dějiny,* 2012, roč. 6, č. 4, s. 98–104.

FRIEDL, Jiří: Internace československých vojáků v SSSR 1939–1941. In: BORÁK, Mečislav (ed.): *Perzekuce československých občanů v Sovětském svazu (1918–1956). Sborník studií. Část 2., Váleční zajatci a internovaní.* Slezské zemské muzeum – Slezská univerzita v Opavě, Opava 2007, s. 157–200.

FRIEDL, Jiří: *Na jedné frontě: vztahy československé a polské armády (Polskie Siły Zbrojne) za druhé světové války.* Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, Praha 2005.

GEBHART, Jan – KUKLÍK, Jan: *Dramatické a všední dny protektorátu.* Themis, Praha 1996.

GEBHART, Jan – KUKLÍK, Jan: *Druhá republika 1938–1939: svár demokracie a totality v politickém, společenském a kulturním životě.* Paseka, Praha – Litomyšl 2004.

GONČAROV, Georgij: *Trudovaja politika sovetskogo gosudarstva v gody Velikoj Otěčestvennoj vojny.* Magistra Vitae, 2001, č. 12, s. 77–83.

HÁJKOVÁ, Anna: *Poslední ghetto. Všední život v Terezíně.* Kalich, Praha 2022.

HANZLÍK, František: *Bez milosti a slitování. B. Reicin – fanatik rudého teroru.* Ostrov, Praha 2011.

HANZLÍK, František: *Krajané a československý zahraniční odboj 1938–1945 v dokumentech a fotografiích.* Ministerstvo obrany České republiky, Praha 2010.

HANZLÍK, František – POSPÍŠIL, Jan – POSPÍŠIL, Jaroslav: *Sluha dvou pánů.* Lípa, Vizovice 1999.

HAVEL, Josef: *Štvancem svědomí.* Ofis, Praha 2002.

HIMKA, John-Paul: The Lontsky Street Prison Memorial Museum. An Example of Post-Communist Holocaust Negationism. In: KARLSSON, Klas-Goran – STENFELDT, Johan – ZAND, Ulf (eds.): *Perspectives on the Entangled History of Communism and Nazism.* Lexington Books, Lanham 2015, s. 137–166.

HORVATH, Attila: War and Peace: the Effects of the World War II on Hungarian Education. In: LOWE, Roy (ed.): *Education & the Second World War: Studies in Schooling & Social Change.* Falmer Press, London 1992, s. 139–150.

HRADILEK, Adam: „Kdo tam byl, nikdy nezapomene". Po stopách československých vězňů Gulagu v Republice Komi. *Paměť a dějiny,* 2021, roč. 15, č. 3, s. 3–13.

HRADILEK, Adam: Český agent v Rusku. *Paměť a dějiny,* 2021, roč. 15, č. 3, s. 101–103.

HRADILEK, Adam: Karel Vaš v SSSR. Vězněm a spolupracovníkem NKVD. *Paměť a dějiny,* 2012, roč. 6, č. 3, s. 72–88.

HRADILEK, Adam: Partyzán Mišo a zapomenutá vražda. Pátrání po osudu jednoho z posledních žijících Čechoslováků, kteří prošli sovětskými tábory, odhalilo nepotrestaný zločin. *Paměť a dějiny,* 2021, roč. 15, č. 4, s. 124–132.

HRADILEK, Adam: Vorkuta. Po stopách největšího táborového komplexu v dějinách Gulagu. *Paměť a dějiny,* 2018, roč. 12, č. 3, s. 56–74.

HRADILEK, Adam: Výstavba trati Kotlas–Vorkuta objektivem NKVD. *Paměť a dějiny,* 2021, roč. 15, č. 3, s. 36–47.

HRYCIUK, Grzegorz: Victims 1939–1941: The Soviet Repressions in Eastern Poland. In: BARKAN, Elazar – COLE, Elizabeth – STRUVE, Kai (eds.): *Shared History – Divided Memory. Jews and Others in Soviet-Occupied Poland, 1939–1941.* Leipziger Universitätsverlag, Leipzig 2007, s. 173–200.

HURT, Zdeněk – RAIL, Jan: *Pod křídly RAF – v druhém exilu. 2. díl.* Svět křídel, Cheb 2022.

CHLEVŇUK, Oleg V.: *Historie Gulagu. Od kolektivizace po „Velký teror".* BB art, Praha 2008.

JANÁK, Dušan: Československí občané a Češi v sovětských věznicích a táborech (1918–1956). In: BORÁK, Mečislav (ed.): *Perzekuce československých občanů v Sovětském svazu (1918–1956). Sborník studií. Část 1, Vězni a popravení.* Slezské zemské muzeum, Opava 2007, s. 15–116.

JELINEK, Yeshayahu – MAGOCSI, Paul: *The Carpathian Diaspora: The Jews of Subcarpathian Rus' and Mukachevo, 1848–1948. East European Monographs.* Columbia University Press, New York 2007.

KAISER, Gerd: *Katyň. Státní zločin – státní tajemství.* BB art, Praha 2003.

KLŮC, Jiří: *Sokolovo. Ve stínu propagandy.* Svět křídel, Cheb 2016.

KOKOŠKA, Stanislav: Komunistický exil v Polsku v roce 1939. *Paměť a dějiny,* 2023, roč. 17, č. 1, s. 56–67.

KOKURIN, Aleksandr – PETROV, Nikita (eds.): *GULAG (Glavnoje upravlenije lagerej). 1917–1960.* MFD, Moskva 2000.

KREJČOVÁ, Helena — BEDNAŘÍK, Petr: Emigrace do Československa a z něj po Mnichovské dohodě. In: *Exil v Praze a Československu 1918–1938.* Pražská edice, Praha 2005, s. 200–213.

KULKA, Erich: *Židé v československé Svobodově armádě.* Naše vojsko, Praha 1990.

KUŤAKIN, Sergej: Istoriko-dokumentalnyj analiz vklada v Pobedu v Velikoj Otěčestvennoj vojně truda zaključennych i lic, mobilizovannych v rabočije kolonny GULAGa NKVD SSSR. *Čelovek: prestuplenije i nakazanije,* 2022, roč. 30, č. 1, s. 41–47.

KUZMINYCH, Aleksandr: Razvitije sistěmy organov i učrežděnij vojennogo plena i internirovanija v SSSR (1939–1956). *Vestnik Severnogo (Arktičeskogo) feděralnogo universitěta,* 2001, č. 5, s. 6–11.

KUZNĚCOV, Igor: Massovyje rasstrely zaključennych tjurem i lagerej NKVD BSSR v 1941 godu. In: KANTOR, Julija Zorachovna – TROFIMOV, Maksim Pavlovič (eds.): *GULAG i vojna: echo vojny i echo pobedy. Matěrialy naučno-praktičeskoj konferencii.* Azbuka Morze, Perm 2017, s. 92–96.

LACKO, Martin: *Dotyky s boľševizmom. Dokumenty spravodajstva slovenskej armády 1940–1941.* Ústav pamäti národa, Bratislava 2009.

LÁNÍK, Jaroslav – ČAPLOVIČ, Miloslav – RAJLICH, Jiří: *Vojenské osobnosti československého odboje 1939–1945.* Vojenský historický ústav, Praha 2005.

LÁŠEK, Radan: Obrana Podkarpatské Rusi. *Paměť a dějiny,* 2009, roč. 3, č. 1, s. 21–29.

LEBEDĚVOVÁ, Natalia: Józef Czapski a jeho krajané zajatí v „nelidské zemi". In: CZAPSKI, Józef: *V nelidské zemi.* Academia, Praha 2020, s. 478–509.

MAGOČIJ, Pavlo (MAGOCSI, Paul): *Ukrajina. Istorija jiji zemel ta narodiv.* Vydavnyctvo V. Paďaka, Užhorod 2012.

MACHÁČEK, Michal: Gustáv Husák, Alexander Mach a cesta na Ukrajinu v září 1941. In: MACHÁČEK, Michal (ed.): *Dvě století nacionalismu. Pocta prof. Janu Rychlíkovi.* Masarykův ústav a Archiv AV ČR – Univerzita Karlova, Praha 2014, s. 236–247.

MCLOUGHLIN, Barry – VOGL, Josef: *Ein Paragraf wird sich finden. Gedenkbuch der österreichischen Stalin-Opfer (bis 1945).* DÖW, Wien 2013.

MENSING, Wilhelm: Eine „Morgengabe" Stalins an den Paktfreund Hitler? Die Auslieferung deutscher Emigranten an das NS-Regime nach Abschluß des Hitler-Stalin-Pakts – eine zwischen den Diktatoren arrangierte Preisgabe von „Antifaschisten"? *Zeitschrift des Forschungsverbund SED-Staat,* 2006, č. 20, s. 57–84.

MOSER, Jonny: Nisko. Ein geplantes Judenreservat in Polen. *Das Jüdische Echo,* 1989, sv. 120, č. 36, s. 118–122.

MOTYL, Alexander – KIEBUZINSKI, Ksenya (eds.): *The Great West Ukrainian Prison Massacre of 1941. A Sourcebook.* Amsterdam University Press, Amsterdam 2016.

MÜLLER, Reinhard: *Menschenfalle Moskau. Exil und stalinistische Verfolgung.* Hamburger Edition HIS Verlag, Hamburg 2001.

MURAVNIK, Leonid: *Danilovskije kolokola. Butovskij poligon, 1937–1938 gg. Kniga pamjati žertv političeskich repressij.* Vypusk 8. Also, Moskva 2007.

MUSIAL, Bogdan: *Konterrevolutionäre Elemente sind zu erschießen. Die Brutalisierung des deutsch-sowjetischen Krieges im Sommer 1941.* Propyläen, Berlin 2000.

MYŠKA, Milan: Vězněm stalinských gulagů. (O osudech ostravského advokáta JUDr. Karla Goliata). *Vlastivědné listy Slezska a Severní Moravy,* 1992, roč. 18, č. 1, s. 15–19.

NĚMEČEK, Jan: *Od spojenectví k roztržce. Vztahy československé a polské exilové reprezentace 1939–1945.* Academia, Praha 2003.

NĚMEČEK, Jan: Polsko a československá politická emigrace v roce 1939. *Slovanský přehled,* 2006, roč. 92, č. 2, s. 203–223.

NÝVLTOVÁ, Dana: Legion Čechů a Slováků v Polsku r. 1939. *Historie a vojenství,* 1966, roč. 15, č. 1, s. 98–118.

PADEVĚT, Jiří: *Kronika druhé republiky. Vláda, Slovensko, Podkarpatská Rus, antisemitismus, ozbrojené střety, kultura.* Academia – Veda, Praha – Bratislava 2022.

PARRISH, Michael: *The Lesser Terror: Soviet State Security, 1939–1953.* Praeger, Westport 1996.

PASÁK, Tomáš: *Pod ochranou říše.* Práh, Praha 1998.

PAŠININA, Valentina: *Pečorskij desant.* Komi knižnoje izdatělstvo, Syktyvkar 2004.

PAUL, Allen: *Katyň. Stalinský masakr a triumf pravdy.* Knižní klub, Praha 2008.

PEJČOCH, Ivo – PLACHÝ, Jiří: *Zemřeli na Západě: ztráty československé pozemní zahraniční armády v Polsku, Francii, na Středním východě a ve Velké Británii v letech 1939–1945.* Ministerstvo obrany ČR, Praha 2012.

PETROV, Nikita – SKORKIN, Konstantin: *Kto rukovodil NKVD, 1934–1941. Spravočnik.* Zveňja, Moskva 1999.

PLACHÝ, Jiří: Żołnierze Legionu Czechów i Słowaków w niewoli sowieckiej 1939–1941. *Pamięć i Sprawiedliwość,* 2020, roč. 35, č. 1, s. 330–332.

POLONSKY, Antony: *The Jews in Poland and Russia. Volume III: 1914 to 2008.* The Littman Library of Jewish Civilization, Portland, Oregon 2012.

POSKOČIL, Stanislav: *Egon Morgenstern. Přežil jsem peklo gulagu.* Nakladatelství P3K, Praha 2015.

POTJOMKINA, Marina – KOLDOMASOV, Ilja: Osobennosti evakuacii zaključennych v načalnyj period Velikoj Otěčestvennoj vojny. *Historia provinciae,* 2022, roč. 6, č. 4, s. 1210–1251.

PŘIBYL, Lukáš: Osud třetího protektorátního transportu do Niska. In: KÁRNÝ, Miroslav – LORENCOVÁ, Eva (eds.): *Terezínské studie a dokumenty.* Academia, Praha 2000, s. 309–346.

PŘIBYL, Lukáš – PLZÁK, Michal: *Zapomenuté transporty.* Kalich, Praha 2013.

RAŠLA, Antonín: *Polní prokurátor vzpomíná*, Naše Vojsko, Praha 1970.

RICHTER, Karel: *Podkarpatští Rusíni v boji za svobodu.* Česká expedice, Praha 1997.

ROGAČEV, Aleksej – ROGAČEV, Michail: Stručná historie táborů Gulagu v Republice Komi. Sever evropského Ruska vděčí za svůj rozvoj otrocké práci statisíců vězňů. *Paměť a dějiny,* 2021, roč. 15, č. 3, s. 14–20.

ROGAČEV, Michail (ed.): *Pokajanije. Martirolog. T. 7.* Komi knižnoje izdatělstvo, Syktyvkar 2005.

ROGOYSKA, Jane: *Přežít Katyň. Stalinův masakr a hledání pravdy.* Kalich – Ústav pro studium totalitních režimů, Praha 2023.

ROMANIV, Oleh – FEDUŠČAK, Inna: *Zachidnoukrajinska trahedija 1941.* Naukove tovaristvo im. Ševčenka, Lviv – New York 2002.

ROZZET, Robert: *Conscripted Slaves. Hungarian Jewish Forced Laborers on the Eastern Front during the Second World War.* Yad Vashem, Jerusalem 2013.

RYCHLÍK, Jan – RYCHLÍKOVÁ, Magdaléna: *Podkarpatská Rus v dějinách Československa 1918–1946.* Vyšehrad, Praha 2016.

SCHAFRANEK, Hans: *Zwischen NKWD und Gestapo. Die Auslieferung deutscher und österreichischer Antifaschisten aus der Sowjetunion an Nazideutschland 1937–1941.* ISP-Verlag, Frankfurt am Main 1990.

SIKIERSKI, Maciej: The Jews in Soviet-Occupied Eastern Poland at the End of 1939: Numbers and Distribution. In: DAVIES, Norman – POLONSKY, Antony (eds.): *Jews in Eastern Poland and the USSR, 1939–1941.* Palgrave McMillan, London 1991, s. 110–115.

SMIRNOV, Michail (ed.): *Sistěma ispravitělno-trudovych lagerej v SSSR. 1923–1960. Spravočnik.* Zveňja, Moskva 1998.

SNYDER, Timothy: *Krvavé země. Evropa mezi Hitlerem a Stalinem.* Paseka – Prostor, Praha 2013.

STEHLÍK, Michal: Katyň 1943. Protektorátní propaganda, zákulisí a osudy českých svědků. *Paměť a dějiny,* 2010, roč. 4, č. 4, s. 5–21.

SVOBODNÝ, Petr: František Hájek, český profesor soudního lékařství v Katyni. *Acta Universitatis Carolinae – Historia Universitatis Carolinae Pragensis,* 2008, roč. 48, č. 2, s. 33–51.

ŠEVČENKO, V.: „Hospoď peredbačyv ščos krašče dlja nas". In: *Reabilitovani istorijeju. Vinnycka oblast, kn. 3.* Kyjiv – Vinnycja 2010, s. 36–38.

ŠEVYRIN, Sergej: „Šaraški" v gody Velikoj Otěčestvennoj vojny v g. Molotov. In: KANTOR, Julija Zorachovna – TROFIMOV, Maxim Pavlovič (eds.): *GULAG i vojna: echo vojny i echo pobedy: matěrialy naučno-praktičeskoj konferencii.* Azbuka Morze, Perm 2017, s. 159–163.

ŠVORC, Peter: *Zakletá zem. Podkarpatská Rus 1918–1946.* Nakladatelství Lidové noviny, Praha 2007.

TOMEK, Prokop: *Příslušník StB Miroslav Pich-Tůma. Příběh opravdového komunisty.* Svět křídel, Cheb 2022.

UPOROV, Ivan: Usť-Usinskoje (Komi ASSR) vosstanije zaključennych v 1942 godu. *Obščestvo: filosofija, istorija, kultura,* 2020, č. 77, s. 87–93.

VÁCLAVÍK, Ivan: Výročí letce Karla Kubánka. *Zpravodaj města Jilemnice,* říjen 2006, s. 8–9.

VACULÍK, Jaroslav: *Dějiny volyňských Čechů I. (1868–1914).* Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Praha 1997.

VALIŠ, Zdeněk: Heliodor Píka. Náčelník Čs. vojenské mise v SSSR. *Historie a vojenství,* 1990, č. 1, s. 49–62.

VALIŠ, Zdeněk: Armádní generál in memoriam Heliodor Píka. *Vojenské rozhledy,* 1997, č. 2, s. 149–162.

VALIŠ, Zdeněk: Čechoslováci v táborech a věznicích NKVD za druhé světové války (1940–1944). Výběr dokumentů z fondu Vojenského ústředního archivu a Archivu Ministerstva vnitra ČR. In: BORÁK, Mečislav (ed.): *Perzekuce československých občanů v Sovětském svazu (1918–1956), díl II.* Slezské zemské muzeum – Slezská univerzita v Opavě, Opava 2007, s. 201–324.

VALIŠ, Zdeněk: Heliodor Píka v boji za životy Podkarpatorusů. Ze sovětských gulagů do československé armády. *Časopis Slezského zemského muzea,* 2008, roč. 57, č. 1, s. 22–59.

VALIŠ, Zdeněk: O životy Zakarpatských Ukrajinců. *Hlas revoluce,* 1990, č. 13, s. 7.

VALIŠ, Zdeněk: Ze sovětských gulagů do československé armády. Heliodor Píka v boji za životy Podkarpatorusů. *Historie a vojenství,* 2008, č. 1, s. 43–58.

VILENSKIJ, Semen Samuilovič – BABKA, Lukáš (eds.): *Ozvěny gulagu. Povídky a vzpomínky.* Národní knihovna České republiky-Slovanská knihovna – Ústav pro studium totalitních režimů – Moskevské historicko-literární sdružení Vozvraščenije, Praha – Moskva 2013.

ZUBOV, Andrej Borisovič (ed.): *Dějiny Ruska 20. století. Díl II.* Argo, Praha 2015.

Sborníky martyrologů Reabilitovani istorijeju (RI) – Rehabilitovaní historií

Avtonomna respublika Krym, kn. 1–9. Kyjiv – Simferopol 2004–2014.

Čerkaska oblasť, kn. 1–10. Čerkasy 2006–2017.

Černihivska oblasť, kn. 1–8. Černihiv 2008–2020.

Dnipropetrovska oblasť, kn. 1–2. Dnipropetrovsk 2008–2009.

Donecka oblasť, kn. 1–9. Doneck 2004; Kyjiv – Doneck 2012.

Charkivska oblasť, kn. 1–3. Kyjiv – Charkiv 2005–2019.

Chersonska oblasť, kn. 1. Cherson 2005.

Chmelnycka oblasť, kn. 1–6. Chmelnyckyj 2008–2015.

Kirovohradska oblasť, kn. 1–5. Kyjiv – Kirovohrad 2005–2009.

Kyjivska oblasť, kn. 1–3. Kyjiv 2004–2011.

Luhanska oblasť, kn. 1–4. Luhansk 2004–2013.
Mykolajivska oblasť, kn. 1–8. Kyjiv – Mykolajiv 2005–2020.
Odeska oblasť, kn. 1. Odesa 2010.
Poltavska oblasť, kn. 1–5. Kyjiv – Poltava 2005–2009.
Rivnenska oblasť, kn. 1–9. Kyjiv – Rivne 2006–2019.
Sumska oblasť, kn. 1–3. Sumy 2005–2015.
Vinnycka oblasť, kn. 1–5. Kyjiv – Vinnycja, 2006–2015.
Volynska oblasť, kn. 1–4. Kyjiv – Luck 2010–2019.
Zaporizka oblasť, kn. 1–6. Kyjiv – Zaporižžja 2004–2013.
Žytomyrska oblasť, kn. 1–7. Žytomyr 2006–2015.

Internetové zdroje

Czapski Józef, https://www.czapski.cz/
Čechoslováci v Gulagu, https://cechoslovacivgulagu.cz/
Databáze příslušníků čs. vojenských jednotek v zahraničí za druhé světové války, https://www.vuapraha.cz/databaze-vha/?dtb=abroad-second
František Král, https://www.lidovky.cz/relax/lide/kalendar-hrdinu-spanelak-frantisek-kral-na-ceste-k-prozreni.A170126_134540_lide_sij
Karel Vaš, viz http://virtually.cz/archiv.php?art=9342
Nacionalnyj bank represovanych, http://www.reabit.org.ua/nbr/
Reabilitovani istorijeju, http://www.reabit.org.ua/aboutus/about_reabit/
Ukrajinskyj martyrolog XX st., https://archives.gov.ua/um.php
United States Holocaust Memorial Museum, EHRI online Course in Holocaust Studies, https://training.ehri-project.eu/
Volyňští Češi, www.volynaci.cz
Vozvraščennyje imena, http://visz.nlr.ru/links.html
Yad Vashem, Untold Stories – Murder Sites of Jews in Occupied Territories of the USSR, stránka výzkumného projektu, https://collections.yadvashem.org/en/untold-stories
Žertvy političeskogo terrora v SSSR, https://base.memo.ru/

Dokumentární filmy

PŘIBYL, Lukáš: *Zapomenuté transporty.* Cyklus dokumentárních filmů, ČR 2007–2010.